

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slavnost v Mozirji.

(Dalje.)

V Mozirji.

Mozirski trg že sam po sebi prijazen in lep bil je ta dan okrašen, od prve do zadnje hiše z vencami in zastavami. Pri slavaloku stali so na jedni strani vrli „Savinjski Sokoli“, na drugi belooblečena dekleta s šopki v rokah. Došla društva so prikorkala z razpetimi zastavami z godbo na čelu. Naj naprej je stopal „Zagrebski Sokol“, Ljubljanski pevski zbor, potem Tržaški in „Ljubljanski Sokol“, Celjski in Ptujski pevski zbor, druge deputacije in Žavska požarna bramba. Gospod starosta Lipold je v jednatih besedah pozdravil vse došle goste, zlasti Sokole v imenu „Savinjskega Sokola“, gosp. župan Gorihar v imenu Mozirkega trga, kateri si šteje v največjo čast, da ga obišče toliko odličnih Slovencev iz vseh slovenskih pokrajin in mili bratje iz Hrvatskega. Na to gospica Lipoldova v imenu slovenskih deklet Savinjske doline zbrane nagovori s sledečimi besedami:

„Slavna društva, dragi nam bratje!

Dobro došli — kličemo Vam veselega srca nasproti! Dobro došli, mili nam bratje iz vseh pokrajin širnega našega sveta slovenskega! Bratom Hrvatom in Slovencem slava! Tisočera slava doni naj Vam danes iz dna naših slovenskih prsi! Niste se ustrašili dolgega in težavnega pota v naše kraje, in tudi mi nismo se dali ukloniti mnogim skrbem in težavam, brez kojih pač takega podjetje ni. Složni drug z drugim podajmo si danes tukaj v našem slovenskem Štajerji roke, ker obnovili bomo z novega prisego in zvestobo milemu nam narodu slovenskemu. — In Vi čestiti gospodje pevci iz Ljubljane in raznih drugih pokrajin slovenskih, bodite mi srčno pozdravljeni! Pozdravljen bodi mi tudi Ti hrabri „Sokol hrvatski“ in Ti biser vseh Sokolov slovenskih, vrli „Sokol Ljubljanski“! Pozdravljen prisrčno bodi mi Sokol z Adrije! Ne najdem besede, da bi se Vam dostojno zahvaliti mogla za ljubav, da ste nas in našo Gornjesavinjsko dolino počastili s svojim pohodom. V spomin poklanjajo tukajšnje Slovenke vance, kateri sicer bodejo vsahnili, ali naša ljubezen do Vas in našega naroda, nikedar vsahniti ne sme

in tudi ne more! Konečno izrekam le še jedno željo, namreč:

„Da kakor smo danes v veselji jedini

Jedini bodimo povsod in vsikdar,

Jedini in složni v korist domovini

Jedini za slaherno vzvišeno stvar.

Ta misel na veke nas mora voditi —

In s tem mi pozdravljeni gostje čestiti!“

Ko po njenem govoru ponehajo burni živio-klici, zahvaljujejo se v prav navdušenih besedah staroste Sokolov in predsedniki raznih društev.

Slavnostni sprevod se je sedaj uredil in dalje se premikal skozi trg, kjer je bil od zbraze množice povsod z živio- in slavoklici vsprejet, z oken so pa gospice z šopki in venci obsipale Sokole in pevska društva. V farni cerkvi bila je potem sveta maša, pri kateri so stregli Sokoli.

Blagoslovljenje zastave.

Mej tem se je vedno več ljudstva zbralo na glavnem trgu, kjer se je imelo pred okinčano kapelo vršiti blagoslovljenje zastave. Ob jedni uri se je mej streljanjem in zvonjenjem bližal od cerkve sprevod s častito duhovščino pod nebom na čelu, za njo Sokoli in razna društva. Ko so se ustavili Sokoli in društva okrog slavnostnega prostora, blagoslovil je gospod dekan Potočnik iz Gornjega Grada po navadnem cerkvenem obredu novo zastavo, in potem v jako ginljivih besedah prosil Boga naj blagoslovi Slovence in prevetlega cesarja, kateremu so trikratni živio-klici zadoneli. Potem zastavonoša nagne zastavo na mizo, da so zabijali žrebce in sicer: prvi žrebelj zabil je v imenu cerkve gosp. dekan Potočnik, drugega visokorodna kumica gospa Vašičeva, tretjega gospod krm dvorni svetovalec Vašič, dalje za slovenske državne poslance slavnostni govornik gospod dr. Vošnjak, gosp. Žolgar za slovenske deželne poslance, gosp. župan Gorihar za Mozirski trg in okrajni zastop, potem staroste Sokolov, predsedniki raznih društev, zastopniki mest, trgov, občin itd. Po končanem zabijanju žrebcev pel je pevski zbor Ljubljanske Čitalnice z znano preciznostjo veličastno od A. Försterja uglasbeno kantato „Spevajte Bogu“. Potem nastopi starosta gospod Lipold, izroči zastavo zastavonoši in pozdravlja Sokole, društva in deputacije, zlasti Hrvate s katerimi je Zgornja Savinjska dolina že dolga de-

setletja v tesnej trgovske zvezi in katerih narodni duh je prešinjal vse prebivalce Savinjske doline. Obeta, da bode Savinjski Sokol vedno gojil mej narodom narodno idejo, da bodo Savinjski Slovenci trdno, kakor njih visoke planine stali za narodno čast in srečo. Po njega z živio-klici vzprejetem govoru pobratila se je zastava Savinjskega Sokola z zastavami hrvatskega, Ljubljanskega in Tržaškega Sokola, Ljubljanskega pevskega zbora, Kamniškega pevskega društva Lire, Kamniške Čitalnice s staro zastavo Kamniškega mesta in z zastavo Šišenske Čitalnice. Kamniška Lira in deputaciji Kamniške in Šišenske Čitalnice pripeljale so se kljub silnemu dežju preko Gornjega Grada ob dveh popoldne in pri uhodu bile burno pozdravljene. Potem je govoril gospod dr. Vošnjak slavnostni govor. (Dalje prih.)

Protest*)

proti nevarnim sklepom kranjske hranilnice v Ljubljani!

Iz časnikov smo zvedeli, da je kranjska hranilnica v Ljubljani te dni sklenila: a) na vedni spomin prihoda Nj. Veličanstva na Kranjsko napraviti v Ljubljani štirirazredno nemško šolo z nemškim učnim jezikom, v kateri bi bil slovenski jezik samo neobligaten predmet, ter prevzeti vse stroške, mej temi prav masne učiteljske plače in penzije na hranilnični rezervni fond; b) podariti 50.000 gld. iz rezervnega fonda nekemu društvu, ki bi na svojo roko zidalo stanovanja za delavce.

Po hranilničnih pravilih je rezervni fond namenjen v to, da daje popolno varnost hranilničnim ulogam in da zagotovi plačila in penzije hranilničnim uradnikom, in kar čez to ostaje, da se obrne za dobrodelne občno koristne namene Ljubljanskega mesta in kranjske dežele.

Ali zgoraj omenjena dva sklepa Ljubljanske hranilnice imata po naših mislih brezdvoybeno namero služiti strankarskim namenom naše fakcijske opozicije — glavna aranžerja, gg. dr. Schrey in dr. Suppan, sta nam trdna poroka zato — ter ponemčevati in odtujevati našo mladino; pri novih stanovanjih, ki se imajo iz omenjenega hranilničnega

*) Jednaci protestov nadejamo se tudi od drugod. Uredn.

LISTEK.

Radovednemu listkarju v Ubiibi in pošilateljema I. in II. Poslanega v „Slovinci“.

(Hors de concours.)

(Konec.)

Oba pošiljatelja poslanih — (ko bi bila bolj odkritosrčna in poštena, prvi bi bil moral biti tudi bolj spreten in premišljen) bi bila pač prvi trenotek sama popravila oni tiskarski pogrešek lib. VI. cap. 3 v lib. IV. cap. 3. Listkar je v „Slov. Narodu“ (št. 114) v tretjem predalu očitno povedal, kaj je bil predmet njegovega raziskavanja. Popolnem posvetni predmeti, ki nimajo s sv. zakramenti prav nič opraviti. Ker šesta knjiga v Medulli obravnjuje izključno le sv. zakramente, moral bi pač vsak premišljeni, le nekaj spretni čitatelj sam vedeti, da dotičnih posvetnih predmetov nema iskati v šestej knjigi; da ima mesto lib. VI. cap. 3. stati liber IV. cap. 3, ker ta knjiga obravnjuje le „de praeceptis particularibus certo hominum statui pro-

priis“ (razne izdaje imajo na čelu strani napisane besede: „De statibus“ n. pr. 8. izdaja od l. 1655). Po takem bi bila oba „Slovenčeva“ pisatelja (S. P. in pa prijatelj pravice in resnice — če nesta oba jedna in ista oseba, kar listkarju „Slov. Naroda“ ni nič mari — kazalo bi pa to na navadno zavitarško zvijačo!) lahko precej našla citirane Busenbaumove besede ter očitno priznala od mene trjeno resnico. Pa kako bi bila mogla zabavljati?!

Listkar v Ubiibi in S. P., pisatelj prvega poslanega se nad mano hudujeta, kot da bi bil napadal svete reči, napadal red očetov jezuitov in Bog ve kako pohujšanje širil. Podtika mi stvari, na katere jaz še mislim nesem. V podlistku „Slov. Naroda“ (št. 114) sem prav suhoparno navedel toliko zahtevane besede, toliko zahtevan dokaz. Res, da sem v uvodu se šalil s hudomušnim listkarjem v Ubiibi, a listkar (in meni nikdar ne prihaja na misel, da bi iz otročje radovednosti ali pa iz grde zlobnosti povpraševal po imenu, po osebi nepodpisanega pisatelja) vsaj ni nobena sveta stvar, ni vtelesena vera, ni poosobljen jezuitski red). V onih podlistkih (Časnikarstvo in naši časniki) sem pa le rekel: „Namen ne posvečuje sred-

stev, če prav so Zavitarji trdili ravno nasprotno.“ Kaj je v teh besedah pohujšljivega? Beseda „Zavitar“ pač ne, ker je lahko slišiš povsodi mej prostim našim narodom, kjer koli Zavitarji sv. misijon opravljajo. Prve besede pa le izražajo načelo Zavitarja Busenbauma, kot sem to Slovencem končno dokazal in dognal. Če vam ni prav, uničite Busenbaumove besede: „cum finis est licitus, etiam media sunt licita“. Gotovo bi jih radi uničili vsi Zavitarji in listkar v Ubiibi pa S. P. bi jim pri tem najraje pomagala z navdušenjem. Zaman je vse napanjanje in zavijanje: faktum jest faktum.

A dalje gospoda! kaj pa ima navedeno načelo opraviti s svetimi rečmi, z vero in cerkvijo? Prav nič. Golo načelo je, s katerim se ima pečati morala. Ali je pravno ali nepravno, pač je drugo vprašanje? Zavitarji so bili gotovo za obveljavo tega čudovitega načela, zato je imajo ponatisneno vse izdaje Busenbaumove knjige, kolikor sem jih jaz pri tej usiljeni mi pravdi v naglici mogel pogledati. In to gospoda dobro vesta, da vse jezuitske knjige nosijo tvrdko Jezusovega reda, ki jih je zmirom po vsem branil, zagovarjal. — Češ preveč šaljivo si pisal o re-

darj zidati, pa podpirati tuj element, kateremu je fakijsna naša stranka, kakor nas mnogoletne skušnje uče, vedno prednost dajala, in tako s časom napraviti novo nemško kolonijo v sredi naše slovenske dežele, v očitno škodo domačim delavcem in obrtnikom.

Ako je še kake nemške šole v Ljubljani potreba, bodo in imajo za-njo skrbeti naše šolske oblasti, ne pa kranjska hranilnica. In ako hoče hranilnica za kranjske delavce res kaj storiti, naj izroči denar, ki misli, da ga je za rezervni fond preveč, c. kr. deželnej vladi, deželnemu odboru ali Ljubljanskemu mestu v ta namen, ne pa nekemu neznanemu, od nikogar nadzorovanemu, nikomur odgovornemu društvu.

Vemo pa vsi, in tudi Ljubljanska hranilnica mora to vedeti, da je rezervni fond narastel iz ulog in doneskov kranjskih Slovencev — zakaj nemški Kočevjarji imajo svojo hranilnico v Kočevji —; da je torej ves ta denar, katerega hoče hranilnica zdaj razmetavati, prišel od slovenskih žuljev, zlasti od slovenskega kmeta. Torej zahtevate spodobnost in pravičnost, da se kranjska hranilnica ozira v prvi vrsti na Slovence, na slovenski kmetijski stan. Ako od rezervnega fonda res toliko obilno denarja ostaja, zakaj se ne znižajo obresti kmetiskim dolžnikom; zakaj se ne napravi raji obrtna ali kmetška šola za celo kranjsko deželo, namesto, da se nareja posebna in to taka nemška šola, ki ima le namen, tuj element podpirati in razprtijo delati v naši kranjski deželi; in da se zidajo stanovanja tujim ljudem, ki neso k blagostanju kranjske hranilnice nikoli nič pripomogli?

Pravično nejevoljo pa mora obuditi v nas predrznost, da se hoče videti strankarski namen zakrivati z blagim imenom našega, nad vsemi strankami stoječega, vsem narodom jednako pravičnega vladarja, ki ni prišel razprtije delat v našo deželo, ampak hoče mir imeti mej svojimi narodi.

Mi podpisani udeleženci kranjske hranilnice protestujemo s tem z vso odločnostjo proti tej zlorabi presvetlega imena Nj. Veličanstva našega najdobrejšega cesarja in protestujemo tudi proti omenjenim sklepom kranjske hranilnice, ker se hoče premoženje rezervnega fonda hranilničnim pravilom in zlasti hranilničnemu regulativu popolnem protivno, za udeležence krivično, ter kranjski deželi in Ljubljanskemu mestu na očitno škodo razmetavati in zapravljati, ter prosimo visoko c. kr. deželno vlado, naj ona škodo, ki po teh sklepih preti naši deželi in hranilničnim udeležencem, po svoji previdnosti odvrne, ob enem pa tudi svojo blagovoljno skrb obrne na to, da se hranilnični regulativ tako prenaredi, da se rezervni fond, ki je pravo deželno premoženje, v prihodnje ne bo brez vsacega deželnega nadzorstva.

V Litiji, dne 5. junija 1884.

(Sledé podpisi ki so pri uredništvu na ogled.)

Za zboljšanje delavskega stanja.

(Konec.)

C. Za obrtne učence.

§. 97.: Učencem se smatra, kdor pri obrtu imetniku stopi v porabo, praktično priučiti se obrtu,

brez razločka, ali se je dogovorilo učnino ali ne, in se-li za delo plačuje mezdno ali ne.

§. 98.: Učence smejo imeti le taki obrtniki, kateri imajo sami ali pa njih namestniki potrebne strokovne znanosti, da morejo vzpolnjevati propise §-a 100 gledé obrtnega obrazovanja učencev.

§. 98. a govori o učenem času.

§. 99. določuje o sprejemu obrtnih učencev.

§. 99. a ustanavlja dobo preskusno.

§. 99. b propisuje dolžnosti obrtnega učenca.

§. 100. propisuje dolžnosti gospodarjev, (mojstrove), zlasti da je mojster zavezan, kadar učenec zboli, dati mu tisto pomoč, ki po splošnih zakonih gre poslom od strani gospodarjev.

§. 101.: Učno razmerje more se pred pretekom dogovorjenega časa takoj razvezati v sledečih slučajih: 1. Od strani gospodarjeve (mojstrove): a) če se nedvomno pokaže, da je učenec nesposoben priučiti se obrtu; b) če učenec zakrivi jedno izmej dejanj, oznamenjenih v §-u 82., lit. d, e, f in g gledé pomočnih delavcev; c) če ima učenec ostudno bolezen ali mu dalje kot tri mesece brani delati; d) če učenca dalje kot jeden mesec držijo v zaporu. — 2. Od strani učenčeve, oziroma njegovih zakonitih zastopnikov: a) če učenec brez škode za svoje zdravje v učenem razmerju ostati ne more; b) če gospodar svoje dolžnosti jako zanemarija, učenca v nenravstvena ali protipostavna dejanja zapeljavati skuša ali, bodi da pravico očetovske oblasti sam zlorabi, bodi da učenca v zlovoljnostih od strani delavskih in hišnih sodrugov ne varuje; c) če gospodarja dalje kot jeden mesec v zaporu imajo, ali še v krajšem času, če za življenje učenca ni poskrbljeno; d) če se gospodarju s kazensko sodbo obustavi obrt; e) če se gospodar z obrtnim svojim podjetjem preseli v drugo občino; vendar se razmerje mora razvezati najdalje v dveh mesecih po preselitvi.

§. 102.: Na štirinajstodnevno odpoved more se učbeno razmerje razvezati od strani učenčeve, če se z učenca ali njegovega postavnega namestnika izrečilo izkaže, da učenec presname svoje zvanje ali da prestopi k bistveno različitemu obrtu, ali če ga stariši zavoljo izpremenjenih svojih okolišnih potrebujajo za svojo obrt, za svoje gospodarstvo ali svoj obrt. Jedno leto izza razvezanega učbenega razmerja naj tak učenec nema dela v istem obrtu ali v kakem le-temu obrtu naličnem fabriškem obrtovanju brez pritrdila prejšnjega gospodarja.

§. 102. določuje nadalje o odpovedi.

§§. 103. in 103 a govori o minivši učbeni pogodbi.

§. 104.: Ob razvezi učbenega razmerja ima gospodar učencu dati pričevalo o izvršeni učbeni dobi, o njega vedenju v tej dobi in o pridobljenem obrazovanju v obrtu. Če se razmerje neha s pravednim končanjem učbenega razmerja, to naj načelnistvo zadruga, ako k le-tej pripada gospodar, dá učno pismo, porabivši učno pričevalo, oziroma učna pričevala, kakor tudi zaznanja, ki jih zadruga po §-u 144 stori.

§. 104 a določuje o učnem pričevalu.

§. 105. ima končne posebne propise.

Z delavskim redom, čegar postavno osnovo smo v prednjem priobčili, pričinja se delo socijaln h

poprav v Avstriji. Ni težko razložiti, da je to delo začetek: pri posameznih določilih smo nekoliko omenjali težav in zaprek, slabosti in neprimernih primesi, s katerimi se je to začetno delo poslalo v gospodsko našo zbornico in naprej v življenje, v praktično poskušnjo. Ali opaziti bi se dalo še marsikaj drugega, in zlasti delavci se bodo oglašali v tem zmislu, da novo šesto poglavje obrtnega reda z le-to vsebino ne more posebno veliko zboljšati delavskega stanja. Stanje naše obrtnosti, kričanje velikih obrtnikov, manchestersko malikovanje v državnem zboru na levi, obilica samo na-se gledajočega strankarstva na desnici: vse to ni moglo dati posebnih močij mladi zakoniti stvari za njen bodoči razvoj, in čudo ni tedaj, da bode mnogo dobre usode v tem zakonu zaviselo od dobre volje naše uprave. Hudočno pa bi bilo, kdor bi trdil, da naši zakonodavci neso pokazali svoje dobrohotnosti za delavski stan, da z rečeno zakona osnovo neso poskrbeli za obstoj zdravega delavca: nasprotno je treba poudarjati, da je naš državni zbor s tem zdatno in častno točko postavil v mirovno pogodbo s socijalnim vprašanjem v Avstriji. In če še pomislimo, da nam sti postavi o zavarovanju proti boleznim in nezgodam delavcev na polu pota, to nam more poročstvo biti, da možje, ki nam vladajo in urejajo državo, tudi umejo modérne države socijalne naloge, in jih jej določevati in izvrševati hoté v večjo čast in blaginjo naše avstrijske monarhije!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. junija.

Volilna reforma, katero je sklenil **koroški deželni** zbor prošlo leto, dobila je cesarsko sankcijo, tedaj se bodo tudi na Koroškem letos volitve udeležili petakarji. Ta sprememba volilnega reda pa nam Slovincem ne bodo dosti koristila, ker so koroška mesta in trgi že tako ponemčeni, da nam nikjer ni pričakovati zmage, k večjemu utegnejo nemški konservativci pridobiti nekaj sedežev. — V Brnu in Olomuci bodo letos pri volitvah v moravski deželni zbor tudi Čehi postavili svoje kandidate. Na zmago se v teh mestih ne misli, a hoče se preveriti, koliko glasov dobé Čehi v teh volilnih okrajih. Sicer je pa že nekaj, če dobé precejšnje manjšine, kajti iz manjšin postanejo s časom večine. Grof Belkredl bode pa kandidoval v velikem posestvu. — Gališki deželni zbor se baje pomlali ne bode sešel, kakor se je mislilo. Vladi se dozdeva, da bi to poletno zasedanje napravilo preveč stroškov, ker bi bi bilo precej dolgo, če se pomisli, da se v tem času, odkar je odloženo zasedanje, neso nikdar sešli odseki, da bi pretresli njim izročena dela. Oni gališki deželni poslanci, ki so ob jednom državni poslanci tudi ne marajo za poletno zasedanja, ker so še trudni od dolgega dela v državnem zboru. Tudi se je že bilo oglasilo toliko poslancev za odpust, da se je bati, da bi zbor ne bil sklepčen. Tako bode gališki deželni zbor sešel se še le v jeseni ob jednom z drugimi deželnimi zbori.

Ceski deželni šolski svet sklenil je predvčeraj pod predsedstvom namestnika, da se v Liberci ustanovi trirazredna ljudska šola, nemški člani so glasovali nasproti. Poleg tega je tudi sklenil, da se odpravi šolnina na Češkem.

Ministerstvo nauka je vsled pritožb rusinskega državnega poslanca Kovalskega naročilo **gališkemu** deželnemu šolskemu svetu izjaviti se o prikrajanju rusinskega jezika v vzhodno-galiških učiteljskih in

čenem načelu, o besedah jezuita Busenbauma. To očitjanje nikakor ne velja. V jezuitskih in drugih cerkvenih knjigah toli izvedena pisatelja „S. P.“ in „prijatelj pravice in resnice“ se gotovo dobro spominata primernih besed Tertulijanovih. Ta glasoviti cerkveni oče piše: „Če se v spisih nahajajo besede, ki nas silijo k smehu, nahajajo se le, ker so (obravnavani) predmeti samitaki (namreč: smešni). Mnogo stvarij je, s katerimi se moramo norčevati in šaliti, že zato, ker bi jim dajali veljavo, ko bi jih resnobno pobijali. Nečimernosti se najbolj prilaga zasmehovanje; resnici pa je ravno primerno, da se šali, smeje, ker resnica je vesela, primerno jej je, da se igra s svojimi nasprotniki, ker je gotova svoje zmage. Res pa se je treba varovati, da šalenesso preproste (nizke) in resnici nepristojne. In razen tega (namreč: slučajja) je vsakega dolžnost porabljati šale s spretnostjo, kedar kolise nam prilika ponuja.“ Tako Tertulijan — in po teh njegovih besedah se je podlistkar „Slovenskega Naroda“ ravnal pri navajanju toli čudovitega jezuitskega načela. Gotovo

nesem nikjer prestopal spodobnih mej, tem manj, ker sem se pri tej priliki neprestano spominal tudi pomenljivih besed svetega Avgustina: „Haec tu misericorditer irride, ut eis ridenda ac fugienda commendes“. Premislita gospoda! to stvar na vse strani, in če sta le nekoliko poštena in odkritosrčna, zamerila ne bodeta prav nič moje pisavi. A o tem naj sodijo nepristranski čitatelji sami.

„Prijatelj pravice in resnice“ je v zadnjem odstavku hotel opravdati in opravičiti Busenbaumove besede; piše namreč „quia cum finis est licitus, etiam media sunt licita“, vendar neposredno poprej z besedami: precisa vi et impuria (pravilno: injuria) izrečno izvzame nemoralna sredstva ter govori le o dobrih in indiferentnih sredstvih, ki se slobodno rabijo v doseg dobrega namena“. Potem pozove podlistkarja „Slov. Naroda“, da naj natančno pogleda citat in prepičal se bode, da one besede z ozirom na celi stavek ne morejo imeti slabega pomena, katerega jim on daje. Poglejmo odstavek ter ga celega tu sem zapišimo: „Licet etiam, saltem in foro conscientiae custodes (praecisa vi et injuria) decipere, tradendo v. g. cibum et potum ut sopiantur, vel procurando ut absint, item vincula et carceres effringere: quia cum

finis est licitus, etiam media sunt licita.“ — — Ves odstavek pač očitno priča, da so zadnje besede — za nas ravno toli merodajno — očitno izrečeno načelo, ki ima prve besede od Licet do effringere opravičiti. Načelo je samostalno izrečeno kot neovržna resnica, zato pa stoji pred besedico quia tudi dvopičje. In to ne le v izdaji od leta 1701, ampak tudi v drugih izdajah na pr. v 8. izdaji (editio octava ab auctore recognita et a mendis repurgata) od l. 1655 (Monasterii Westph.) str. 354; dalje v izdaji od leta 1712 (Venetiis, str. 282), izdaja od l. 1679 (Venetiis) str. 472 pa ima: — — effringere; quia cum — —.

Tudi stavkova konstrukcija govori za me in zoper „prijatelja pravice in resnice“, est licitus, — — sunt licita. Že ta očitni indikativ to naznanja. Naši filologi bodo gotovo precej kazali na dotična veznika quia, cum v latinskih slovnica. Zumpt ima premalo, Krebs nič, dovoljno pa preobširni Krüger (Grammatik der lateinischen Sprache) zlasti pag. 813, 814 in 850, kjer pojasnovanje rečenih besedic očitno govori zoper „prijatelja pravice in resnice“. Še bolj razpravlja to Goszrau v svojej obširni latinski slovnici (str. 583 in 584).

staviti predloge, s kakimi sredstvi bi se dalo ustreči rusoskemu elementu v šolah.

Danes začeto zasedanje **hrvatskega** sabora ne obeta preveč plodu. Narodna stranka, ki je zdaj sestavljala večina sabora ni več jedina, in je jako neodločna. Vlada se ve, da ne more s tem to lažiti, da tudi opozicija ne jedina. Poleg teh neugodnosti sta se pa odpovedala predsednik Krestić in prvi podpredsednik Šrom. In ko bi drugi podpredsednik ne prišel k seji, moral bi takoj v prvih sejah sabor voliti novo predsedništvo. — Ogerska vlada je pa po finančnem ministru grofu Szapary-j naravnost napovedala oster boj Hrvatom, ko bi se prizadevali pridobiti večjo samostojnost. Grof Szapary je rekel v svojem volilnem okraju Török-Szent-Miklos u, da naj si Hrvatje le izbijejo iz glave vse nade na spremeno državno-pravnih razmer mej Hrvatsko in Ogersko in na razširjenje hrvatske avtonomije. Vlada se bode z vsemi silami uprla agitacijam, ki hočejo Hrvatsko narediti za središče jugoslovanske države. Ta govor dovolj jasno kaže, da Hrvatje nemajo nič dobrega pričakovati od Madjarjev.

Vnanje države.

Srbska skupščina je v torek začela posvetovanja o novem občinskem zakonu.

Francoski ministerski predsednik je naznanil v ministerskem svetu, da je dobil telegram od poslanika Patenôtra, iz katerega se razvidi, da je anamski kralj v principu vsprejel pogodbo s Francijo. — V torek je v zbornici interpeloval radikalni poslanec Laguerre o postopanju francoskih oblastev pri volitvah na Corsici, pri katerih je bil ubit časnikar Saint-Elme. Justični minister je odgovoril, da se je uradnikom na Corsici zaukalo pri političnih borbah biti neutralni, sicer se pa poročila od tam pretirana. Leguerra ni zadovoljil ministrov odgovor, in tudi drugi poslanci so hoteli interpelovati o upravi na Corsici. Potem se je debata o tem odložila na danes.

Položaj o zapadnem **Sudanu** se neki počasi boljša. Ustajniki so, kakor poroča „Daily Telegraph“, nehali oblegovati Berber, pa tudi Gordon še dobro brani svoje pozicije.

Dopisi.

Iz Maribora 2. junija. [Izv. dop.] Danes se je Stritar v Beči lahko prepričal o svojej nepremišljenosti, s katero je zadnjič v jedinem uradnem slovenskem listu v Ljubljani podajal orožje našim smrtnim sovražnikom. Gotovo je čital 146. št. „Grazer Tagespost“ od 31. maja t. l., ki je na drugej strani svoje jutranje izdave grčila nas Slovence, sramotila pred svetom naše narodno delovanje ter zasmehovala naše slovstvene proizvode: pri vsem tem se je sklicevala na neizmotljivo avtoriteto profesorja Stritarja v Beči, ter je ponemčila in prijavila oni odstavek Stritarjevega neosnovanega modrovanja, ki v tem oziru nas najbolj zaničuje. Res kaj naglo se je uresničilo ono prerokovanje o Stritarjevih napadih na našo neupogljivo slovensko stranko, da bodo Stritarjevo napadno orožje pograbili naši Nemci in nemškutarji ter z njim po nas udrihali. To nas žali tembolj, ker hudi naši sovražniki ne mečejo lastnih nazorov v našo narodnost, ampak iz uradnega slovenskega lista pobirajo gradivo, od našincev v njem nakupičeno, ter je mečejo v nas. Stritar živi daleč tam v Beči, kjer njega slovenska narodnost res ni v nobenej nevarnosti, ter nikdar osobno ne vidi, niti sliši, osobno še celo nikdar čuti ne, kako hudo dé rodoljuba gledačemu, kako nesramno našinci zavi-

„Priatelj pravice in resnice“ mi pač ne bode zameril, da ga celo s temi suhoparnimi slovnici pobijam, **kajti** namen posvečuje sredstva“. Ta **kajti** nam Slovincem tudi po duhu in mislih jedino prav izrazaže oni „quia“, ko hitro obe latinska stavka izlijemo v jednega. Toli izvedeni „priatelj pravice in resnice“ bode gotovo vedel, da so očetje jezuitje po tem načelu večinoma se ravnali, pisali in govorili. In že v njih instit. societatis nikdo ne vpraša ali je kako dejanje dobro ali slabo, vpraša pak, ali je namenu primerno ali koristno (num actio expedit, conveniat, opportuna sit).

Nepristranski čitatelji naj sami sodijo, ali sem prav tolmačil rečena besede. Upam, da mi bodo pritrdili. V naslovu nazivljenim gospodom pa še opomnim, da s prva je listkar v Ubiibi od mene zahteval le besed jezuitskih za „namen posvečuje sredstva“. Obečal je neki darilo —; in ko sem mu besede citiral, zanikaval jih je neukretni S. P. v svojem poslanem, ker vsled nedolžnega tiskarskega pogreška ni mogel najti navedenih besed. K temu je še obečal 500 forintov za „Narodni dom“. Ker sta oba izgubila pravdo, pla-

jajo besede ter tujcem pomagajo pred svetom grditi toliko tlačeni narod slovenski.

Iz Gorice 1. junija. [Izv. dop.] Kot blisk hitro razširila se je včeraj po mestu vest, da sta Goriški in Isterski deželni zbor sklicana k zborovanju za prihodnji ponedeljek 9. t. m. Ponedeljek še sem imel čast govoriti z deželnim poslanca, kateri me je vprašal, ali mi je kaj znanega, kedaj se prične zborovanje v Goriškem dež. zboru, in še sinoči neso nekoji poslanci ničesa vedeli. Kaj je temu naglemu in skrivnostnemu otvorjenju obeh drž. zborov povod, ni nam znano, ugiblje se to in ono, vendar temeljitega povoda za ta korak ne zna nihče povedati. V Istri neso niti volitve za poslance, katere je večina izbacnila, ponovljene in dež. zbor je vendar že sklican.

Na Travniku v Gorici začeli so že s pripravami za svečanost blagoslovljenja zastave tukajšnjega pešpolka, ki se bode vršila 18. t. m. Kumica bode presvitla cesarica, a nadomestovala je bode pri svečanosti soproga polkovnika tukajšnjega pešpolka nečakinja vladike Strossmayerja. Vabila k oni svečanosti so že razposlana, po pripravah soditi, bo vsa svečanost velikanska.

Tudi Goriško bralno in podporno društvo zboruje marljivo in dela priprave za 6. julija, ko se bo blagoslovila društvena zastava, katera se izdeluje na Dunaji. Svečanost blagoslovljenja vršila se bode na Kostanjevici, kumica bo gospa Dragotina grofinja Lanthieri iz Vipave. Popoldne bo banket in na večer velik koncert na vrtu Katarinijevem. Že potem soditi, kar se do sedaj čuje, bo tudi ta svečanost impozantna. Iz Trsta pride poseben vlak k ti slavnosti, iz Vipavske doline, s Krasa, iz Brd in Tolmškega okraja pričakujejo se gosti.

Ko pride ta list v tisk, vršile se bodo tukaj že občinske volitve v II. razred, za katerega so nekateri rodoljubi sestavili poseben program; na podlagi tega nadejajo se zmage se svojimi kandidati. Če tudi letos propademo, nič ne dé, vsekako bo poskus za bodočnost pomenljiv in poučljiv. Program poudarja posebno avstrijsko čuvstvo, jednako-pravnost vseh narodov in štedljivost.

Iz Gorice 3. junija. [Izv. dop.] V noči med 1. in 2. junijem razobesili so Italijani plakate veleizdajne vsebine. Več takih plakatov zasačili so tudi na pošti; umevno je, da jih je policija hitro odstranila. Težko se bomo varali, ako trdimo, da so bili najbrž jednaki tudi po drugih mestih in Primorji raztrošeni, posebno pa po Istri, kjer irredenta in renegatje zaporedoma burke uganjajo in vl di vedno dokazujejo, kam škile. Žalibog, da se vlada za take demonstracije premalo zmeni; ako bi hotela, zatrla bi jih kmalu, da bi le slovanski živeli podpirala. Vladino dobrohotnost smatra sovražnik kot bojazen, radi tega povzdiguje irredenta vedno pridržnejše svojo glavo. Koliko časa pojde še tako naprej? Zakaj ni v Dalmaciji več proti avstrijskih demonstracij, katere bi bile gotovo na dnevnem redu kakor pri nas, da ni Rodič irredentovski hidri glave odsekal? Čul sem iz ust strogo ustavovernega gospoda, da si je general Rodič pridobil za Avstrijo velikih zaslug, ker jo je pridobil provincijo. Nema Avstrija nobenega Rodiča več, provinci je vendar še takih, katere bi bilo treba Avstriji pridobiti ali vsaj ozdraviti kužnih boleznij recept, izvrsten recept za to ima imenovani gospod general.

čata naj oblubljeni vsoti denarničarju društva za „Narodni dom“. Če se sama nečeta potruditi na Marije Terezije cesto h. št. 5, naj pa stopita v pisarno dr. Mošeta, ki je našemu društvu predsednik. Od toli častnih gospodov, kot sta pisatelja „Slovenčeva“ pač ne morem misliti, da bi snedla svojo besedo, da bi izpozabila svojo očitno obljubo. Upam, da se nesta še popolnem udala ohlapni in kosmati morali očetov jezuitov, ki so se v takih slučajih vedeli pomagati s prav praznimi besedami in prisegami. Glasoviti jezuit Escobar (tr. 3 ex 3 n. 48, da tudi „priatelju pravice in resnice“ dovoljno citiram) uči: „Obljube nikakor ne zavezujejo, kadar človek nema tskrat, ko jih stori namena, da bi jih izpolnil. Tega namena ne sme imeti, naj bi storjeno obljubo potrdil tudi s prisego ali pa s pisano pogodbo, v takem slučaju naj je pravi samo: Storil jo bom, a misli naj, da jo bode storil, če ne premeni volje (če se mu drugače ne zljubi), kajti s tem se ne misli oropati svoje slobode.“ Escobar navaja še druge slučaje ter izrečno pristavlja „omnia ex Molina et aliis“, kar očitno pričuje, da so mnogovrstni in kaj slavni očetje jezuitje tako učili in ravnali.

Letošnji binkoštni prazniki so bili zelo nemirni, tepežev blizu Gorice je bilo več, nego jih je potreba. Tudi nesreča ni počivala mej prazniki. Na Goriškem kolodvoru ponesrečil se je neki mož, parni stroj ga je povozil, da je takoj mrtev ostal. Pri „ogerski kroni“ zblaznil je prvi kletar, pretel je vsakemu, da ga ustrelji, kdor se mu bliža. Policiji se je vendar posrečilo nesrečneža prijeti in v blaznico odpeljati, ne da bil komu kaj žalega storil.

Danes so pričele volitve v mestni zastop. Tretji razred veli dva odbornika. Čas bi bil, da bi se tudi Slovenci in drugi Goričani začeli brigati za te volitve, ter lahko s časom unitili kliko, katera ima sedaj neomejeno oblast o rokah. Začeti bo treba, ako se tudi začetkom ne zmaga, nič ne dé, s časom že pojde.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Sočergi v Koperskem okraju za popravo cerkve 300 gld. Dalje občinama Loka in Studenec pod Ljubljano vsakej po 50 gld. za napravo gasilnega orodja.

— (Imenovanje.) Sodnijski pristav na Krškem g. Danijel Šufraj imenovan je okrajnim sodnikom v Velikih Laščah. — Sodnijski pristav g. Josip Wallenhof imenovan je okrajnim sodnikom v Komnu in sod. pristav v Tolminu g. Anton Girncoli pl. Steinbrunn imenovan je okrajnim sodnikom v Cirknem.

— (Umrl) je včeraj ob 1/2 11. uri po noči pekovski mojster in posestnik gostilnice „Pri avstrijskem cesarju“, g. Janez Potočnik v 37. letu svoje starosti, po dolgej mučnej bolezni. Ranjki bil je zaveden narodnjak, podpiral z veseljem vsako narodno stvar in narodna društva in tudi v hudih časih, kot volilec prvega razreda ni nikdar manjkal pri volitvah ter tudi sam agitoval za narodne kandidate. Bodi vrlému domoljuba blag spomin!

— (Umrl) je danes ob 6. uri po dolgem bolehanji Trnovski kaplan J. Kilar, ki je nad deset let pastiroval v Trnovski fari in bil jako priljubljen duhovnik.

— (Umrl) je v 1. dan t. m. na Slatini gospod Fran Piringer, c. kr. okrajni sodnik v Ljutomeru.

— (Državne štipendije) po 50 gld. za obiskovanje družega tečaja na podkovačnici v Ljubljani so dobili: Ivan Kemperle iz Zorice, J. Tomšič iz Trnovega, Josip Jenko iz Vrbovca in Andrej Mikuletič iz Velike Bukovice.

— („Slovensko društvo“) zboruje v nedeljo 8. t. m. v gornjej Lenarskej pri sv. Trojici v Slov. goricah v gostilni g. Jožefa Peklarja-a popoldne ob treh. Slovenski rodoljubi vabijo se k obilnej udeležbi.

— („Zadruga“) 4. številka ima naslednjo vsebino: Davek posojilnic. — Razvitek hranilnic. — Kako dovoljujejo posojilnice in hranilnice posojila? — Razne stvari.

— (Raz odra) pri novem poslopji učiteljske pripravnice, pal je z družega nadstropja 26. maja delavec Štrukelj, razklal si črepinjo in poškodoval nogo. Oddali so ga takoj v bolnico in malo upanja je bilo, da bode okreval. A danes je bil

Te čudovite morale se pač ne bodeta poprijela gospod listkar „Slovenčev“ v Ubiibi in njega zagovornik S. P. ter se rajše držala stare slovenske navade, izražene z „mož beseda“. Gotovo bodeta precej po čitanji tega podlistka, njima v pouk, čitateljem „Slovenskega Naroda“ pa v kratek čas namenjenega, hitela k denarničarju društva za „Narodni dom“ ter mu izročila po svojej nepremišljenosti in kratkovidnosti zapadeni denar. Res, to ste možje!

Izrečno pa vam povem, da se dalje ne mislim ravsat z vami. Ne, da bi mi manjkalo gradiva, nabranega iz zavitarških knjig, ampak zato ne, ker ozkosrčneži vse sklepate z vero. Krščanska vera je bila, predno so bili jezuitje, bila je, ko so jih bili razpustili in ostala bode, ko bi red očetov jezuitov tudi znova razgnali ali pa pregnali. Radovedni listkar iz Ubiibi pa se je iz tega podlistka lahko prepričal, da le nanj in na njega pajdaša lete one Götthejeve besede: „Die ich rief die geister!“

V Ljubljani 29. maja 1884.

* * *
Stat nominis umbra.

ozdravljen odpuščen iz bolnice, samo na nogi še nekoliko šepa.

— (Tisoč goldinarjev ukradenih.)
Piše se nam v 4. dan t. m. iz Postojne: Velikonočni ponedeljek bilo je okradenih v gostilnici gosp. Doksata „pri ogerski kroni“ nad 900 gld. denarja v desetakih, petakih in bankovcih po jeden goldinar, osemdeset goldinarjev šestih, zaviti in zapečateni v osem zavitkov papirja z naslovom: „Doksat & Ditrih“, mnogo večjih srebrnih tolarjev, skrinjica, lepo kitajsko delo, pa črn slab dežnik. Tatvine je sumen natakarkar z imenom Toniutti, ki je služil v hotelu in bil iz službe odpuščen. Toniutti je dobro poznat Ljubljancem, kajti dolgo časa je služil v kavarni „Hotel Europa“, potem v kavarni „Thal“ in zadnji čas v kavarni „Valvazor“ v Špitaljskih ulicah. Ukradeni denar bil je dohodek binkoštnega ponedeljka, ko je bilo polno tujcev v gostilnici in v hotelu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. junija. Državno pravdnništvo v Budimpešti naznanilo je redarstvu Dunajskemu, da so poročila časnikov o izpovedbi anarhista Frieda izmišljena.

Zagreb 5. junija. Deželni zbor otvoren. Predsedoval je predsednik Horvat. Poslanci prišli v polnem številu, poslušali kraljevi reskript stojé. Po naznanilu jutrnjega dnevnega reda (nadaljevanje debate o elaboratu odseka jednajstorice) zaključila se je seja, pri kateri sta bila ban in minister hrvatski.

Zagreb 4. junija. Konferenca narodne stranke sklenila je zložno postopanje, na kar je predsednik sabora, Krestić, izjavil, da še ostane na svojem mestu. Ban je tudi prišel k konferenci in je bil živahno pozdravljen.

Kološ 4. junija. Vojaščina je razgnala ljudstvo, ki se je zopet bilo v velikih tolpah zbralo.

London 4. junija. Jeden del železniškega vlaka, ki je peljal iz Salisbury-ja v Wimborne, skočil je čez železniški nasip. Štirje potniki mrtvi, 25 ranjenih, mej temi šest do osem težko.

Zahvala.

Podpisani odbor šteje si v svojo preprijetno dolžnost svojo najtoplejšo zahvalo izrehati vrlim prebivalcem Zavskega trga za preprijazni sprejem. Osobito pa se zahvaljuje županu gospodu Dragotinu Žuži za prelepi pozdrav in prostovoljni požarni brambi z gosp. Hausenbichlerjem na čelu. Živili vrli domoljubi! Na zdravje! — Ravno tako podpisani odbor izreka svojo najtoplejšo zahvalo vrlim domoljubom v Braslovčah za preprijazni sprejem. Živili! Na zdravje! — Posebno pa si šteje podpisani odbor v svojo najprijetnejšo dolžnost svojo najiskrenejšo zahvalo izrehati vrlim Mozirskim tržanom za tako gostoljubno in sijajno sprejem, kakešnega se nismo nadejali. Bil je Vaš trg pravi raj za nas. Živili vrli narodnjaki Mozirski! Slava Vam! Na zdravje!

Konečno izrekamo najiskrenejšo zahvalo v imenu celega našega društva in v imenu vseh tukajšnjih udeležencev Vam vrlim bratom „Sokolom Savinjskim“ za preslavni pregestoljubni vsprejem. Vsak izmed nas vračal se je prezadovoljen in radostnim srecem. Nepozabljiv ostanek nam vsem Ti naš predragi brat „Sokol Savinjski“. Le jedno željo imamo vsi, namreč, da se zopet kmalu vidimo. Tisočkrat: Živeli naši bratje! Na zdravje!

V Ljubljani, v 4. dan junija 1884.

Odbor „Sokola“,
Ljubljanskega telovadnega društva.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim domoljubnim gospicam v Žavci, ki so našo zastavo po svoji deputaciji, obstoječi iz gospice: Irmica in Ančika Roblekovi in Ančika Vučnikova, okinčale s prekrasnim trakom, katerega so te gospice lastnoročno izdelale. Prav posebno pa se zahvaljujemo gospici Irmici Roblekovi, ki nam je po prekrasnim, navdušenim govorom pripeljala ta prelepi dar na našo zastavo. Živele zavedne, domoljubne Zavske Slovenke! Na zdravje!

V Ljubljani, v 4. dan junija 1884.

Odbor „Sokola“,
Ljubljanskega telovadnega društva.

Poslano.

Visoka c. kr. deželna vlada vprašala je zadnje dni kranjsko kupčijsko in obrtno zbornico, ali bi se tukajšnjemu prodajalcu moke za pekovsko obrt odpustil dokaz zmožnosti. Kupčijska in obrtna zbornica je z devetimi proti osim glasom sklenila, da naj se prošnja dotičnega prodajalca moke c. kr. deželni vladi priporoči. Ta sklep se nam treba zdi vunder nekoliko razsvetliti. Kruh so pred zovo obrtno postavili pekli ne samo izučeni peki, ampak nad štirideset branjevcev, prodajalcev moke in drugih privatnih oseb; tedaj ni dvomiti, da prosilec, katerega prošnja je sl. kupčijska in obrtna zbornica c. kr. vladi priporočala, ne bo sam s svojo prošnjo ostal, ampak da mnogo drugih že težko čaka na ugodno rešitev prošnje omenjenega prodajalca moke, da tudi oni prosijo, naj se jim podeli pekovska obrt, katere se nikoli učili niso. Ko se je uveljavila nova obrtniška postava, pregledal se je na Ljubljanskem magistratu zapisnik obrtnikov in tu se je pokazalo, da od gori omenjenih 40, kateri so pekli kruh, je imelo le 12 pravico po stari obrtni postavi, da so smeli baviti se s to obrtjo, kajti § 13 stare

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

obrtne postave določuje: „Kdor pa hoče početi kako takšno obrt, ima dolžnost, preden jo začne, napovedati to gosposki“, in §. 14: „V ti napovedi je treba povedati, kako se početnik obrti imenuje po imenu in primku, koliko let ima, kje stanuje in v katero državo se šteje, s katerim delom se hoče pečati itd.“ Po tej jasnej določbi tedaj je prosilec in gori omenjeno število oseb, ki so se bavili s pekovsko obrtjo in se nekateri še bavijo, izvrševal obrt, do katere ni imel nikake pravice po postavi in za katero na škodo državnih financ ni plačal toliko let krajcarja davka. Tedaj hoče sl. kranjska kupčijska in obrtna zbornica z njenim sklepom pomagati prosilecu k pravici, katere pravice dotičnik faktično postavno nikdar ni imel, ampak je isto protipostavno izvrševal. Tu bi klicali zastopnikom posebnih obrtnih stanov v kranjski kupčijski in obrtni zbornici: „Videant!“, da se ne bodo uresničile besede, katere je v zadnji seji zbornice izustil zastopnik „velike“ industrije, da je nova obrtna postava le od danes do jutri in tako rekoč „nur eine Frage der Zeit“, da se zopet uvede obrtna svoboda, o kateri zastopniki obrta v zbornici pač vedó, kaj za nas obrtnike pomeni.

(375)

F.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. junija	7. zjutraj	725.23 mm.	+ 11.5°C	sl. jz.	obl.	0-50 mm.
	9. pop.	725.81 mm.	+ 17.2°C	sl. jz.	obl.	
	2. zvečer	728.30 mm.	+ 13.0°C	sl. szh.	jas.	dežja.

Srednja temperatura + 13.9°, za 2.7° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. junija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež,	5	53
Ječmen	4	87
Oves,	3	25
Ajda,	4	87
Proso,	5	53
Koruz,	5	40
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	23
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	62
„ povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	66
Svinjsko	—	70
Kostrunovo	—	40
Kokoš	—	42
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	05
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „	4	50

Tuji:
dne 4. junija.
Pri Slovci: Wundam iz Grada. — Novak iz Maribora. — Löffler iz Linca. — Horvat iz Maribora. — Bujan iz Siska.
Pri Metelji: Tomišch iz Kočevja. — Blank z Dunaja. — Kleber iz Grada. — Potkornji iz Kočevja. — Stern z Dunaja.

V „NARODNEJ TISKARNI“
sli ravno kar izšli knjigi:
Turnat našega časa.
Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — ML. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.
Potem:
Dubrovski.
Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — ML. 8°, 122 strani. Cena 20 kr., po pošti 30 kr.

Vožne liste
slovensko-nemške in nemške
priporočila po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Dunajska borza

dné 5. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	45	kr.
Srebrna renta	81	30	„
Zlata renta	102	10	„
5% marcna renta	95	75	„
Akcije narodne banke	859	—	„
Kreditne akcije	309	—	„
London	122	15	„
Napol.	—	69	„
C. kr. cekini	—	75	„
Nemške marke	59	65	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	10	„
Ogrska zlata renta 6%	122	85	„
„ papirna renta 5%	—	91	75
5% štajerske zemljišč. od. vez. oblig.	104	50	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	25	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	30	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	—	„

V velikej britkosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti presrečno ljubljene, nepozabljivega soproga, oziroma očeta in stričnika, gospoda

Janeza Potočnika,

peka, hišnega in zemljiškega posestnika,

kateri je včeraj ob 11. uri po noči po dolgej in zelo hudej bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 37. letu v Gospodu zaspal.

Posvetni ostanki dragega pokojnika se bodo, v dan 6. junija, jeden četrtna na 6. uro popoldne v mrtvaški hiši Sv. Petra cesta h. št. 5 blagoslovili, potem pa na pokopališču pri sv. Kristofu položili k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice so bodo brale v Frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani v 5. dan junija 1884.

Marija Potočnik roj. Dolenec, soproga.

Janez Potočnik, sin.

Feliks Waidinger, stric.

Josipina Waidinger, teta.

(377)

Družina treh oseb

(376—1)

išče stanovanja

(2 ali 3 sobe) za jesenski termin. — Naznanila s pogoji pod „T. T.“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Mark 500.000 v najprejnejšem slučaju.

Velika, od Hamburške države garantovana denarna loterija se je jako ljubila zaradi mnogobrojnosti dobitkov, ki se bodo izžrebali, in zaradi največje mogoče garantije za točno izplačilo dobitkov. To po določilih načrta vodi posebna v to postavljena generalna direkcija in vse podjetje nadzoruje država. V malo mesecih se od prvega do sedmega razreda izmed 100.000 srečk jih gotovo izžreba 50.000 z dobitki. Med temi se nahaja glavni dobitek za event. 500.000 mark, specijelno pa:

1 premija	à mark 300.000	26 dobitkov	à mark 10.000
1 dobitek	à „ 200.000	56 „	à „ 5.000
2 dobitka	à „ 100.000	106 „	à „ 3.000
1 dobitok	à „ 90.000	253 „	à „ 2.000
1 „	à „ 80.000	6 „	à „ 1.500
2 dobitka	à „ 70.000	515 „	à „ 1.000
1 dobitok	à „ 60.000	1036 „	à „ 500
2 dobitka	à „ 50.000	24020 „	à „ 145
1 dobitok	à „ 30.000	19463 dobitkov	à mark 200,
5 dobitkov	à „ 20.000	150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.	
3 dobitki	à „ 15.000		

Od teh dobitkov se jih izžreba v prvem razredu 4000, v skupnem znesku 157.000 mark. Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark in poraste v drugem razredu na 60.000 mark, v tretjem na 70.000 mark, v četrtem na 80.000 mark, v petem na 90.000 mark, v šestem na 100.000 mark, v sedmem pa na event. 500.000, specijelno pa na mark 300.000, 200.000 itd. itd. Za prvo žrebanje velja

cela originalna srečka gld. 3.50,
pol originalne srečke „ 1.75,
četrtn originalne srečke „ —.90.

Proti pošiljavi zneska v bankovcih, po poštni nakaznici ali v poštinih markah se nam došla naročila hitro izvrše. Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom in ob enem uradni načrt, iz katerega se izv. vse podrobnejše, kakor razdelitev dobitkov, dan žrebanja in uloge posameznih razredov. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno listino dobitkov, katere ima državni grb in jasno navaja dobitke in številke, katere so dobile. Dobitki so izplačujemo po načrtu točno pod državno garantijo. Na zahtevanje smo pripravljeni že naprej poslati uradni načrt, in izjavljamo, da srečke, katere ne ugovarjajo, naz. j. vzamemo, ako se nam ob pravem času pred žrebanjem vrnejo, in za nje dobljeni znesek takoj vrnemo. Ker dobimo za te srečke vsak dan mnogo naročil, prosimo, da bomo mogli izvršiti vsa naročila, kakor hitro je mogoče, vsekako pa

pred 11. junijem 1884

direktno naročiti se.

(327—9)

Valentin & Co. v Hamburgu.

Žrebanje I. razreda bode po načrtu 11. in 12. junija 1884.

Sreča in slučaj igrata pogostem veliko rolo v človeškem življenju in vsak naj jima pusti jedne duri odprte, če se to da na tako solidni in pripravi način doseči, kakor tukaj.

Našo glavno kolekto je že dolgo posebno obiskovala sreča in mi pazili smo vedno na interese naših cenjenih naročevalcev.

Vsak naš naročnik ima to prednost, da neposredno dobi originalne srečke brez posredovanja manjših prodajalcev. Vsak dobi tedaj v najkrajšem času po žrebanju listino dobitkov, ne da bi jo zahteval, poleg te pa še originalne srečke vselej po v načrtu nastavljenih cenah brez vsakega povišanja.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.